

EU, fredens projekt eller kommende militær supermagt?

Af Karina Rohr Sørensen, Folkebevægelsen mod EU, Danmark

Et argument der ofte fremkommer i den danske debat fra tilhængernes side er at EU er Fredens Projekt. At vi ved at gå med i unionen sikrer en fredeligere verden. Kaster man et blik på EU virker argumentationen dog noget grotesk.

- EU-hæren skal fra i år råde over en udrykningsstyrke på op mod 15 brigader med 60.000 soldater og en baggrundsstyrke på 250.000 mand
- Der er planer om en EU-flådestyrke med hangarskibe og fly som supplement til udrykningsstyrken
- Kommissionen anbefaler at EU og medlemslandene bruger langt flere ressourcer på forsvarsbudgetter og oprustning
- Der lægges op til en styrkelse af våbenproduktionen i EU
- Våbenindustrien skal have langt mere direkte indflydelse i beslutningerne om EU's militær
- EU er samlet set verdens næststørste våbeneksportør

Udover ovenstående, der dokumenterer at EU tager sin egen oprustning særdeles alvorlig allerede nu, bør man læse udkastet til den nye forfatning, eller EU-Grundlov som vi kalder den. Her er det tydeligt at der er lagt op til en øget militær udvikling. Dette falder meget godt i tråd med den analyse vi i Folkebevægelsen mod EU har af udkastet. Målet med EU-grundloven er at lave et basis for en centralistisk EU-stat, med en markant udenrigs- og sikkerhedspolitisk profil. En union med et militær, der gradvist skal gøres stærkere. Et EU der både kan og vil præge den internationale scene. I hele udkastet er der lagt op til at medlemslandene skal underlægge sig EU på alle væsentlige politik områder, og der rummes ingen mulighed for at man som EU medlem kan "gå imod strømmen", hvis man er uenig i den vedtagne politik. De enkelte lande skal acceptere opgivelse af suverænitet, og det skal accepteres at EU står over medlemsstaterne. Også på det militære område gælder dette, hvilket ses f.eks. i artikel 15 og artikel 40: (citerer fra forfatningen er i kursiv)

Artikel 15: Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik

1. Unionens kompetence inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik omfatter alle udenrigspolitiske områder samt alle spørgsmål vedrørende Unionens sikkerhed, herunder gradvis udformning af en fælles forsvarspolitik, der kan føre til et fælles forsvar.

2. Medlemsstaterne støtter aktivt og uforbeholdent Unionens fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik i en ånd af loyalitet og gensidig solidaritet og respekterer de retsakter, Unionen vedtager på dette område. De afstår fra enhver handling, der strider mod Unionens interesser eller kan skade dens effektivitet.

Her åbnes mulighed for et fælles forsvar med bemærkningen "kan føre til...", i en senere artikel gøres det dog klart at der mere er tale om "skal" end "kan". Væsentligt at bemærke at man med den i stk. 2 anførte troskabserklæring fuldstændig afstår sin ret som land til eks. at kritisere/ gå imod hvis unionen vælger at gå i krig!

Artikel 40: Særlige bestemmelser vedrørende gennemførelsen af den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik

1. Den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik udgør en integrerende del af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Den sikrer Unionen en operationel kapacitet, der gør brug af civile og militære midler. Unionen kan anvende disse i forbindelse med opgaver uden for Unionens område med henblik på

fredsbevarelse, konfliktforebyggelse og styrkelse af den internationale sikkerhed i overensstemmelse med principperne i De Forenede Nationers pagt. Udførelsen af disse opgaver bygger på kapaciteter tilvejebragt af medlemsstaterne.

EU kan altså vælge at gå i krig uden for eget område, når blot målet er eks. konfliktforebyggelse. Et skræmmende perspektiv når man eks. kigger på USA's angreb på Irak, hvor argumentet var at "skabe demokrati". EU ønsker at opnå mulighed for at kunne forsvare sine politiske og økonomiske interesser overalt i verden.

2. Den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik omfatter gradvis udformning af en fælles EU-forsvarspolitik. Denne vil føre til et fælles forsvar, når Det Europæiske Råd med enstemmighed træffer afgørelse herom. Det henstiller i så fald til medlemsstaterne, at de vedtager en sådan afgørelse i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser....

3. Medlemsstaterne stiller civil og militær kapacitet til rådighed for Unionen til gennemførelse af den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik med henblik på at bidrage til opfyldelsen af de mål, Ministerrådet har opstillet. De medlemsstater, der opretter multinationale styrker i fællesskab, kan ligeledes stille disse styrker til rådighed for den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik. Medlemsstaterne forpligter sig til gradvis at forbedre deres militære kapacitet. Der oprettes et europæisk agentur for forsvarsmateriel, strategisk forskning og militær kapacitet, der skal klarlægge de operationelle behov, fremme foranstaltninger til opfyldelse heraf, bidrage til at påpege og eventuelt iværksætte alle nyttige foranstaltninger til styrkelse af forsvarssektorens industrielle og teknologiske basis, deltage i udformningen af en europæisk kapacitets- og forsvarsmaterielpolitik samt bistå Ministerrådet med at evaluere forbedringen af den militære kapacitet.

Der skal opbygges en egentlig EU-hær, som det nævnes i stk. 2, en noget stærkere formulering end i Artikel 15. Medlemsstaterne forpligter sig til at arbejde for at dette sker. Det betyder at de skal afsætte yderligere midler til oprustning. Og den europæiske våbenindustri skal styrkes. Både ved de højere budgetter, og gennem større samordning af forskning mv.

5. Ministerrådet kan overdrage gennemførelsen af en opgave på EU-plan til en gruppe af medlemsstater for at bevare Unionens værdier og tjene dens interesser. En sådan opgave gennemføres efter bestemmelserne i artikel III-211.

6. De medlemsstater, der opfylder højere kriterier for militær kapacitet, og som indbyrdes har indgået mere bindende forpligtelser på dette område med henblik på mere krævende opgaver, etablerer et struktureret samarbejde inden for rammerne af Unionen. Dette samarbejde er omfattet af bestemmelserne i artikel III-213.

Et klart signal om at de EU-lande der må ønske det kan gå forrest og samarbejde om at udføre militære opgaver for unionen. Det gøres tydeligt at dette kan ske for at bevare unionens værdier, og tjene dens interesser. En ret bred formulering, der åbner op for angreb på lande der har andre værdier end EU. Og også for angreb såfremt unionens interesser er truede.

Det er ret tydeligt dokumenteret at EU ønsker at opbygge sig som en egentlig supermagt. I mange år har ledende EU-politikere anset det for at være problematisk at EU økonomisk set er en kæmpe, men at EU på det politiske og militære plan ikke har været en effektiv modspiller til USA. Man kan ikke forstå

udviklingen i EU, hvis ikke man forholder sig til unionens "lillebror" kompleks overfor USA, der jo i dag reelt er verdens eneste supermagt.

Ofte – op især i lyset af Irak-krigen – bliver det fremført fra tilhængerside i den danske debat, at det vil gavne verden, om der kom en ny supermagt i EU. Denne skulle være en mere demokratisk, mere bæredygtig, mere fredelig modpol til den amerikanske hærgen i verdenssamfundet. EU nævnes som en del af løsningen på problemet med USA, der ikke overholder de folkeretslige spilleregler.

Denne opfattelse anser vi for at være naiv, og det af flere grunde: For det første gives der ikke noget egentligt bud på hvordan en EU-supermagt skal tvinge USA til at følge internationale spilleregler. Et USA der trods modstand fra et overvældende flertal af befolkninger og lande, går i krig mod Irak, lader sig næppe diktere af et EU med ambitioner om at udfordre den amerikanske dominans. Den til dato førte EU politik giver intet håb om, at EU vil indføre en ny og mere retfærdig verdensorden. EU er med sine toldmure og sin usolidariske handelspolitik med til at skabe fattigdom, uro og ustabilitet. EU's ageren i eks. GATS-forhandlingerne, hvor de aktivt kræver at fattige lande markedsfører drikkevandsressourcerne, så EU-firmaer kan lave profit på behovet for rent vand sender et tydeligt signal om hvad EU vil og ikke vil. EU kæmper for at europæiske firmaer får en øget profit, og for europæisk dominans i internationale relationer. Ikke for fred, bæredygtighed eller miljø. Det er i lyset af den målsætning at opbyggelsen af EU-hæren skal ses. Ikke udfra en overfladisk forestilling om at vi i Europa er bedre, mindre krigeriske og mere ordentlige mennesker end amerikanerne.

Et modsvar mod EU's supermagtsdrømme må være en fastholdelse af kravet om national selvbestemmelse. Kigger vi på Norge, må vi uden tvivl sige at de både kan og vil føre en mere aktiv, mere ordentlig udenrigspolitik end Danmark indtil nu har præsteret. Et lille land kan handle ansvarligt alene. Udenfor EU er man ikke underlagt kravet om at tage mere hensyn til unionens interesser end til hvad der er en anstændig politik. Vil man fred, miljø og velfærd må man bekæmpe den nye EU-grundlov, og arbejde for frigørelse fra unionen.